

Casino Espanyol / Càmera Agrícola

Rubí

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Plaça de Catalunya, 1 i 2.- 08191-RUBÍ
Emplaçament Dins el nucli urbà

Coordenades:

Latitud: 41.49252
Longitud: 2.03136
UTM Est (X): 419145
UTM Nord (Y): 4593887

Classificació

Número de fitxa 08184-69
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Racionalisme
Segle XX
Any 1928
Autoria de l'element: Lluís Muncunill i Parellada
Estat de conservació Regular
Protecció Legal
Observacions protecció: PECPAR - Fitxa núm. 3
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Societat Casino Espanyol. Pça. Catalunya, 1.- 08191-RUBÍ
Autoria de la fitxa Juana Maria Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA
Data de registre de la fitxa: dj., 12/10/2000 - 02:00

Descripció

Edifici de línies rectes molt marcades que presenta a la façana principal un notori desenvolupament de la tripartició, que es mostra en l'equilibri visual dels tres cossos verticals en que s'aixeca la construcció, tripartida així mateixa per la col·locació del joc de buits: portes, balconada central sota arcs independents, finestres amb llinda al tercer pis, obertures a les torres laterals i obertures circulars al timpà del coronament central. Pel costat dret, i de forma reculant, està adossat el cos transversal que continua el sistema general de la façana, encara que de manera secundària i més simple. Davant d'aquest cos en forma d'ala, el buit format a l'espai angular entre ambdós edificis genera un pati tancat per reixa que es recolza e intercala mitjançant pilars d'obra coronats per elements decoratius de sèrie (cistells amb fruita i boles). Un rètol amb el nom de Casino Espanyol ocupa el pinacle de la façana on abans lluíen dues estàtues de formigó armat que el rovell de la seva armadura va destruir (TURU et alií, 2000), els rostres d'una part de les quals es conserven a la col·lecció Vallhonrat. Del seu interior resulten d'interès la platea i la sala de projectors, conservant-se a la cabina dos projectors amb els seus corresponents motors elèctrics, corresponents a l'antic cinema "Coliseum". L'edifici és, en general, racionalista amb les línies de construcció rectes, combinades amb els espais circulars que deixen les obertures. D'altra manera, conserva elements decoratius noucentistes.

Observacions:

El Pla General d'Ordenació Urbana, en el qual figura ordenat amb el número 3, contempla aquest edifici dins un Règim Especial, que afecta a la façana Est de l'edifici a causa de la previsió d'eixamplament del carrer Rafael de Casanova, per la qual cosa, l'edifici està subjecte a la nova alineació prevista per aquest carrer, reculant-se de la manera que sigui necessària, si bé dins el pla especial i catàleg del patrimoni, s'especifica que "es procura reconstruir la façana mantenint les línies arquitectòniques actuals" (PLA, s.d.). L'antic cinema Coliseum està inclòs a l'Inventari del Patrimoni Industrial de Catalunya (INVENTARI, 1999)

Història

El 1864 uns afeccionats representaven obres teatrals al cafè "el Jardí" situat on ara hi ha el "Casino Espanyol". Per la Festa Major del 1879 i del 1885 hi ha constància de representacions teatrals al mateix cafè (BATALLA, 1999). Com a entitat va ser fundada l'any 1885 com a "Círculo de Rubí" i entre els seus objectius fonamentals hi havia els de "disfrutar de las diversiones que proporciona la buena sociedad. A este fin habrá en él salas para baile, teatro, biblioteca y juegos no prohibidos". A la festa major de 1893 i a la de 1894 hi va haver sarsuela i el 1896 hi havia un grup de teatre afeccionat, però no es torna a tenir notícia de teatre a l'entitat fins el 1921. El 1904 s'hi van fer representacions de cinema. El 1906 passà a denominar-se "Cambra Agrícola de Rubí". La composició de la seva massa social era diversa però entre els seus dirigents dominaven els propietaris. Ideològicament sempre va ser un casino conservador. Entre les activitats no polítiques, al primer terç del segle XX hi havia ball, cinema, grup coral i, en algunes etapes, teatre afeccionat (BATALLA, 1999). Va ser la Sala d'espectacles de la seu de la Cambra Agrícola Oficial i de diverses entitats polítiques i culturals de caire monàrquic, des de l'enderrocament del Teatre Domènec i el Centre Democràtic Republicà, va ser l'única sala gran d'espectacles a Rubí. El local es va reformar l'any 1928, sense tocar l'alineació de façanes (TURU et alií, 2000). A la inauguració de l'edifici es va representar l'òpera "Carmen" de Bizet, essent els cantants Mercè Plantada i Felip Sanagostino, amb tota la companyia, cors i orquestra del Teatre del Liceu de Barcelona, sota la direcció del mestre Josep Sabaté (RUSIÑOL, 1989). L'any 1936 va ser ocupat per les milícies antifeixistes (GARCÍA, 1989). L'edifici que avui contemplem es va bastir l'any 1920. L'any 1942 canvia el nom i es diu Casino Espanyol. L'any 1943, l'empresa Cine Coliseum compra els projectors que avui encara es conserven a la cabina de projecció

Bibliografia

BEL I CANO, Pere A. (2001) Façanes i elements urbans històrics de Rubí, a protegir. Projecte de treball a presentar a la Taula de Patrimoni, Full mecanografiat. BATALLA GALIMANY, Ramon (1999) Teatre a Rubí: diversió, cultura, ideologia, 1920-1930, Beques per a la recerca/ vol 1, El Castell- Ecomuseu Urbà - Ajuntament de Rubí. GARCÍA I MAJÓ, Lluís (1989) "Que passà a Rubí durant la Guerra?". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 32, p. 43-48. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. INVENTARI (1999) Inventari del Patrimoni Industrial de Catalunya, Museu Nacional de Ciència i Tècnica de Catalunya. PLA ESPECIAL (s.d.). Pla Especial i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic de Rubí. Document mecanografiat. PRAT, Josep (1999) "Rubí. Passat, present i futur d'una ciutat jove i dinàmica" Rubí. Guia Local. Pp. 6-10, Ed. Hermes Comunicacions S.A. RUSIÑOL I TURU, Josep (1989) "Mercè Plantada" XXXII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos, Vol. I, pp. 39-59, Rubí: Fundació Museu Biblioteca de Rubí - Centre d'Estudis Rubinencs. TURU CREHUERAS, Eulàlia et al. (2000) Rubí a vista de "Rossinyol", Rubricata. Revista Mensual, núm. 2.301, Octubre 2000. S.Ll. Rotimpres.

